

1039. BORSODI L. László: *Harmadnapon*. [Prózavers.] = Székelyföld, 1/37. p.
1040. BORSODI L. László: *A lakónegyed angyalai*. [Prózavers.] = Székelyföld, 1/39. p.
1041. BORSODI L. László: *Mint a fák*. [Prózavers.] = Székelyföld, 1/35–36. p.
1042. BORSODI L. László: *A nagy találkozás*. [Prózavers.] = Székelyföld, 1/36. p.
1043. BORSODI L. László: *A nagy tó*. [Prózavers.] = Székelyföld, 1/35. p.
1044. BORSODI L. László: *Nem repül*. [Prózavers.] = Székelyföld, 1/40. p.
1045. BORSODI L. László: *Routine*. [Prózavers.] = Székelyföld, 1/37. p.
1046. BORSODI L. László: *Tereink*. [Prózavers.] = Székelyföld, 1/40–41. p.
1047. BORSODI L. László: *Az udvar*. [Prózavers.] = Székelyföld, 1/38. p.
1048. BORSODI L. László: *Varjak a kertben*. [Prózavers.] = Székelyföld, 1/39. p.
1049. DARÁNYI Sándor: *Bond a Nyugatiban*. [Prózavers.] = Mozgó Világ, 2/40–41. p.
1050. DOBAI Lili: *Angyal a fán*. (Esszé-novella.) = Vigilia, 1/46–53. p.
1051. HEROLD Eszter: *éva*. [Prózavers.] = Műhely, 1/3. p.
1052. HEROLD Eszter: *félt az ég*. [Prózavers.] = Műhely, 1/29. p.
1053. HEROLD Eszter: *pergamén*. [Prózavers.] = Műhely, 1/29. p.
1054. NEMES Z. Mária: *Erő*. [Prózavers.] = Tiszatáj, 1/55. p.
1055. NEMES Z. Mária: *Vaginális szívb*. [Prózavers.] = Tiszatáj, 1/55. p.
1056. SZILÁGYI-NAGY Ildikó: *Csendes kert I–36*. [Prózavers.] = Alföld, 2/18–19. p.
1057. TÉREY János: *Aki élő zajjal jár*. [Strófkába tördelt rövidpróza.] = Élet és Irodalom, február 3. 14. p.
1058. TÉREY János: *A burokban*. [Strófkába tördelt rövidpróza.] = Élet és Irodalom, január 6. 14. p.
1059. TÉREY János: *Painkiller*. [Prózavers.] = Alföld, 1/27–28. p.

Kevert műfajok

1060. DREFF János: *Bevezetés a szövegirodalomba*. [Képek és próza.] = Kalligram, 2/37–50. p.
1061. ESTERHÁZY Péter: *Literátor versus »meglepetés«*. [Vers és esszé.] = Jelenkor, 1/1305–1316[1–12]. p.
1062. KESZTHELYI Rezső: *Ottthonból származott otthon*. [Versek és jegyzetek.] = Irodalmi Jelen, 1/10–19. p.
1063. KESZTHELYI Rezső: *Ottthonból származott otthon*. [Versek és jegyzetek, 2. rész.] = Irodalmi Jelen, 2/12–18.
1064. NAGY Zopán: *Tört kövön árnyék*. [Versek és rajzok.] = Irodalmi Jelen, 1/89–91. p.
1065. RADOSZÁV Miklós: *szerelmes vallomás holdfényű keretben*. [Vers és rajz.] = PoLiSz, 2/39. p.
1066. RADOSZÁV Miklós: *szerelmes vallomás holdfényű keretben 2*. [Vers és rajz.] = PoLiSz, 2/40. p.
1067. TANDORI Dezső: *Hevenyészett vízválasztók*. [Verstörödékek, jegyzetek rajzokkal.] = Székelyföld, 2/5–10. p.

(Összeállította: KÖRÖS KATA)

SZÉPIRODALMI FIGYELŐ-DÍJ 2011

A Szépirodalmi Figyelő szerkesztősége 2004-ben díjat alapított, amelyet 2005-ben adott ki először.

A kuratórium tagjai:

Szentmártoni János, a Magyar Írószövetség elnöke

Kollár Árpád, a Fialat Írók Szövetsége elnöke

Szilágyi Márton irodalomtörténész, az ELTE BTK docense

Pápay György, a Szépirodalmi Figyelő főszerkesztője

A kuratórium idén munkásságáért *Bodor Ádámnak* (*Damasskin Nikolsky róka*i című prózáját lásd Székelyföld 2011/7.; SZIF 2011/5.), valamint *Győrffy Ákosnak* (*A Würzburg hullámai* című versét lásd Magyar Lettre Internationale 2011/2.; SZIF 2011/4.) Pető Hunor képzőművész bronzplakettjét adományozta.

A díjakat 2012. május 17-én a Hadik Kávéházban adták át.

BODOR ÁDÁM

Két héttel azelőtt, hogy Önök elé kellett állnom, újra elindultam Borcan ezredessel terepszemlére a dobrini erdőkerület egyik kopár magaslatára. Újra bejártam a Sinistra-körzet baljós vidékét, hókásától tocsogó, nehéz szagoktól terhes, tunguz náthától fenyegetett erdőit. Ez az a környék, ahol megtörténhet, hogy egy férfi a szolgálataiért tartós használatba kapja más feleségét, sőt a férj még be is keni az átadás előtt mogyoróolajjal az asszonyt, hogy jobb benyomást tegyen. A Pop Ivan gerincén az is megeshet, hogy valaki anélkül veszítse el lefagyott fülét, hogy észrevenné, és legfeljebb egy hanyag kézlegyintéssel nyugtázza a veszteséget. A *Sinistra-körzet* különös nevű szereplőiből rég kiveszett az egymás iránti részvét, a túléléshez szükséges gyakorlatias látásmód pedig kiölte a szeretetet, annullálta az erkölcsöt.

Mágikus-e ez a realizmus? – firtatja a *Sinistra* fülszövegében Esterházy, s maga is beismeri, talán szükségtelen ezen elmélkedni. Ha már mágikus, akkor inkább mágikus nihilizmus – ahogy Mészáros Urbán Szabó Gábor fogalmazta meg a *Verhovina madarairól* szóló elmélyült kritikájában. Bodor Ádám ugyanis nem engedi, hogy a történet elemelkedjen. Végig lenn tart minket. Regényei olyan világban játszódnak,

Bodor Ádám és Falvai Máttyás. Fotó: Kaposi Dorka

ahol a hagyományos európai kultúra nem játszik semmilyen szerepet, alakjai szinte sohasem teszik be a lábukat intellektuális régiókba. A humanista erkölccsel tökéletes ellentétben álló történések és ezek kézenfekvőként, magától értetődőként való kezelése szüli legtöbb esetben azt a sohasem tolakodó, de az erdőt megzengető bűvópatakként állandóan jelenlévő feszültséget, ami miatt története (lassú folyásuk ellenére is) kikövetelik maguk számára a lankadatlan figyelmet.

Forszírozhatnánk a kérdést, hol járunk és mely időben? A múlt ez, a jelen vagy a jövő? Behatórolhatjuk-e földrajzilag Sinistrát vagy Verhovinát? Teljesen fölösleges azonban ezen tűnődnünk, Macondót is hiába keresnénk Kolumbia térképén. A Bodor-könyvek külön bejáratú földrajzát, társadalmi berendezkedését (ha beszélhetünk egyáltalán ilyesmiről), szokásait és normáit nem érdemes beazonosítanunk. Hiszen jutunk ezzel akár egy lépéssel is előrébb a lényegre illetően? Érdemes inkább úgy tekintetnünk rájuk, mint egy laboratóriumra, amelyben a szerző szereplőin végzi kísérleteit. Egyetemes vonásokat, egyetemes reakciókat, változhatatlanul emberi minőségeket jár körül. Olyan mélyrétegeket mozgat át, amelyek mindannyiunkban közösek, és kevesen vagyunk hajlandóak foglalkozni velük.

Bodor Ádám írásművészete rendkívül érzéki, akkor is, ha nem mindig kényezteti érzékeinket. A szereplőkből és a természetből ki-gőzöl-gő szagok, bár nem mindig kellemesek, sajátos módon bevonják az olvasót valamiféle intimitásba, egyszersmind figyelmeztetik arra: nem vagyunk különbek a természet bármely más teremtményénél, magunk is állatok vagyunk, még ha kissé (no, nem nagyon) beszédesebbek is a többi állatnál. Hogy hatalmi struktúrákat engedünk a fejünk fölé nőni, és azok árnyékában félünk, gyanakszunk, szorongunk – az már a mi bajunk.

Bodor Ádámé az egyik legegyszerűsebb, legegényibb és legkerekebb életmű a kortárs magyar irodalomban. Ha nem lenne tapintatlanság szemtől szembe nagy szavakkal dicsérni, találnék még szavakat, amelyek méltóbban kifejeznék lelkesedésemet. Nehéz Bodor regényeiről bármit is mondani. Könyvei azon művek közé tartoznak, amelyekről nem lehet beszélni, mert azok viszonylatában minden szó üres fecsegésnek hat. Bodor Ádám úgy szűri át a valóságot csak rá jellemző látásmódján, ahogyan hőse, Andrej Bodor szűri át a denaturált szeszt mandzsettáján. Nem értjük, ettől mi változik, de valami mégiscsak megváltozik. Valószínűtlenségében is igazabb lesz.

FALVAI MÁTYÁS